WARIES MISDAADREEKS · ADVENTEDITIE

Vier kaarsen, geen kroon

Een misdaadpuzzel in 24 dagen

UITGEVERIJ WARIES

Inhoud

Aan de lezer 4

Samen spelen 6

Wie is wie 7

Kaart van de Brink en de Waag 8

Werkbladen 10

1 december 14

2 december 18

3 december 21

4 december 24

5 december 27

6 december 30

7 december 33

8 december 36

9 december 38

10 december 42

11 december 45

12 december 49

13 december 52

14 december 55

15 december 58

16 december 61

17 december 64

18 december 67

19 december 70

20 december 72

21 december 74

22 december 76

23 december 78

24 december 81

Kerstavond: antwoordformulier 84

Hints in drie niveaus 86

Antwoorden van oma's envelopjes 92

Verzegeld 94

De ontknoping 95

Nawoord 100

Aan de lezer

In de nacht van 30 november op 1 december verdwijnt in het dorp Ellewaarde de zilveren adventskroon uit de Waag. De vitrine is leeg, de vier kaarsen liggen er nog. Fenna Dekker, vijftien jaar, stond die avond pal voor het raam in de oliebollenkraam van haar tante. Ze besluit een dossier bij te houden. Dit boek is dat dossier.

HOE HET WERKT

Eén dag per dag. Het boek heeft 24 dagdelen, van 1 tot en met 24 december. Lees elke dag alleen het deel van die dag: een stukje dagboek van Fenna en de stukken die zij die dag in handen krijgt (brieven, knipsels, verklaringen, bonnetjes, foto's). Reken op tien tot twintig minuten per dag. Zet de datum en je naam in het vakje bovenaan.

Niet vooruitbladeren. Alles wat je nodig hebt, staat in het boek, en alles staat er vóór 24 december. Maar de spanning zit in het wachten. Vul je werkbladen bij, en kijk morgen verder.

Oma's envelopjes. Fenna's oma maakt elk jaar een puzzeladventskalender. Aan het eind van elke dag staat haar envelopje: een puzzel waarvan het antwoord een woord of een getal is. Is het een woord, dan telt de eerste letter. Is het een getal, dan zet je het om met 1 = A, 2 = B, 3 = C … 26 = Z. Schrijf de letter op de codekaart (p. 13). Op kerstavond vormen de 24 letters een zin, en die zin opent oma's laatste envelop. Wil je een antwoord controleren, kijk dan achterin op p. 92, alleen bij de dag die je net hebt gedaan. De antwoorden staan op hun kop.

Alleen of samen. Je kunt het boek alleen spelen, of samen: met je huisgenoten aan het ontbijt, met je klas, met je oma. Lees de stukken dan hardop voor en verdeel de rollen. Het boek is geschikt vanaf ongeveer twaalf jaar. Er vallen geen

Samen spelen

Dit boek werkt het best als een gewoonte: elke dag op hetzelfde moment, bij het ontbijt, na het eten of vlak voor het slapengaan. Een paar tips voor wie het met meer mensen speelt.

Verdeel de stemmen. Eén persoon leest het dagboek van Fenna voor, een ander de stukken: de brieven, de verklaringen, de berichten. Geef elk personage gerust een eigen stem. Teun praat als een schoolmeester, Wilma praat in één adem door, Sem typt zonder hoofdletters.

Eén dossier op tafel. Leg het boek open in het midden, zodat iedereen de kaart, de plattegrond en de stukken kan zien. Wie iets wil terugzoeken, zegt hardop welke dag het was.

Oma's envelopje samen of om de beurt. De jongste mag als eerste proberen, de oudste mag pas helpen na vijf minuten. Schrijf de codeletter pas op als iedereen het eens is.

Ieder een eigen verdachte. Laat in de eerste week iedereen een persoon kiezen die hij of zij verdenkt, en die verdenking een week lang verdedigen. Je mag van mening veranderen, maar alleen met een reden uit het dossier.

Op kerstavond. Iedereen vult in stilte zijn eigen antwoordformulier in. Daarna lees je ze om de beurt voor, en pas dan, op eerste kerstdag, de ontknoping. Wie het goed had, mag de laatste oliebol.

Alleen spelen? Dan ben jij Fenna. Schrijf je vermoedens in de kantlijn, op de aantekeningenregels en op de werkbladen, en lees op kerstavond je eigen aantekeningen van de eerste week nog eens terug. Je zult versteld staan.

Wie is wie

Fenna Dekker (15), 4 havo, helpt in de oliebollenkraam van haar tante en houdt dit dossier bij. **Riek Dekker** (77), haar oma, oud-postbeambte, woont boven het oude postkantoor (Brink 9) en maakt elk jaar een puzzelkalender.

Joke Dekker (49), Fenna's tante. Eigenaar van oliebollenkraam De Warme Bol. Penningmeester van de stichting.

STICHTING DE ELLEWAARDER KROON (EIGENAAR VAN DE KROON)

Aldert Sickinga (68), voorzitter. Bestuursleden: Wout Brands, Lies Oudman, Harm Jalving en Joke Dekker.

Gerrit Vos (63), beheerder van de Waag. Rijdt als vrijwilliger de dweilmachine van de ijsbaan.

Wilma Haan (58), schoonmaakster van de Waag en het kerkzaaltje.

GEMENGD KOOR WAAGKLANK

Marit Westra (41), dirigent. **Jurre Bos** (29), pianist.

Hanneke Post (57), sopraan, secretaris, fotograaf voor de Winterkrant. **Riet Smeenk** (70), sopraan, jarig op 30 november.

Teun Rozema (79), bas, oud-meester van de Brinkschool, initiatiefnemer van de petitie. **Ineke Nijland**, alt, en haar zoon **Sem Nijland** (16), bas, ijshockeyer.

OP EN ROND DE BRINK

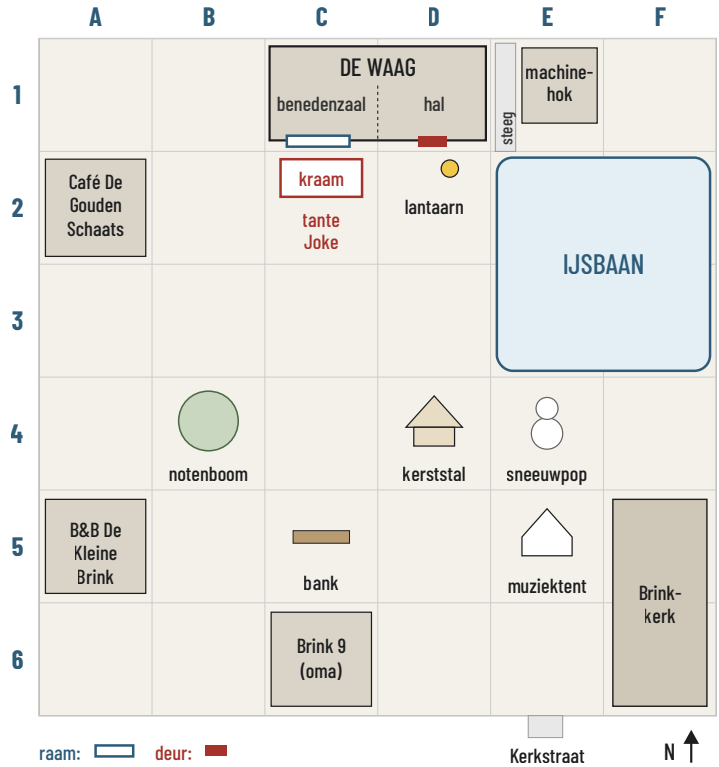
Ruben Haverkamp (34), ijsmeester van IJsclub Ellewaarde. **Kees Ottens**, barman van Café De Gouden Schaats. **Iris Kamminga**, wijkagent. **Aaltje Kuipers** (98), oudste inwoner. **Meneer Mol**, bakker in de Kerkstraat.

Een man in een kameelharen jas. Niemand kent hem.

HET VOORWERP

De Ellewaarder Adventskroon, zilver, 1771. Een ring met vier kaarsbakjes: herder, schaap, ster en engel. Elke adventszondag gaat er één kaars meer aan. Staat tijdens de Winterweken in een vitrine in de benedenzaal van de Waag, achter het raam aan de Brink.

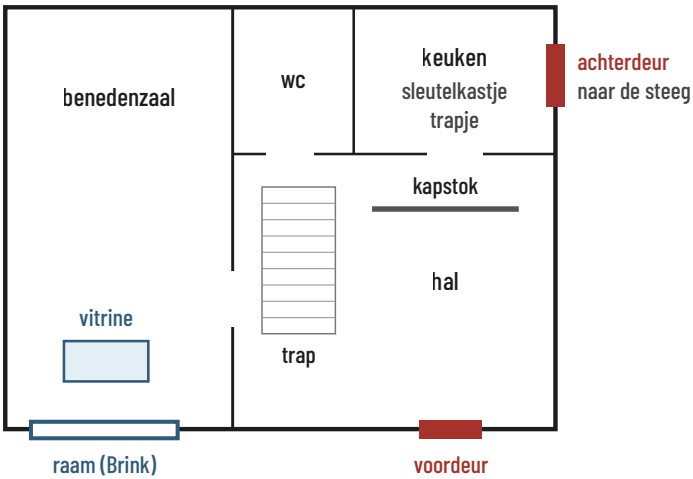
De Brink

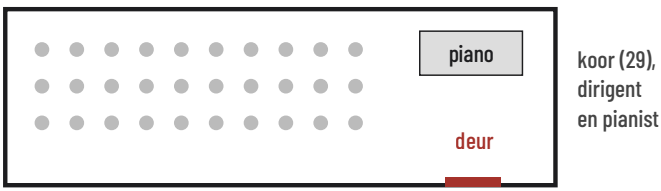
Ellewaarde, de Brink tijdens de Winterweken. Elk vakje heeft een letter en een cijfer. Noord is boven.

De Waag

BEGANE GROND

BOVENZAAL

Plattegrond van de Waag (niet op schaal). Het raam van de benedenzaal kijkt uit op de Brink.

De Waag is een zeventiende-eeuws gebouw met een trapgevel aan de noordkant van de Brink. Vroeger werd er kaas en boter gewogen; nu is het van Stichting De Ellewaarder Kroon. Beneden zijn de benedenzaal (met de vitrine), de hal met de kapstok en de trap, de keuken en de wc. De voordeur komt uit op de Brink, de achterdeur op de smalle Waagsteeg naar het machinehok van de ijsbaan. Boven is de bovenzaal, waar Gemengd Koor Waagklank elke maandag repeteert.

1 december

DINSDAG · DAG 1 VAN 24

GELEZEN OP
..... om ..... uur
DOOR
.....

Dinsdag 1 december · 22.15 uur · op mijn kamertje bij oma

Oma zegt dat ik alles moet opschrijven, anders haal ik straks de helft door elkaar. Dus bij dezen: dit is het dossier van Fenna Dekker, vijftien jaar, 4 havo, en sinds vanochtend half acht zelfbenoemd rechercheur van Ellewaarde.

De zilveren adventskroon is weg. Uit de Waag, uit de vitrine, gewoon weg. Wilma, die de Waag schoonmaakt, ontdekte het vanochtend om zestien minuten voor acht, en om acht uur wist het hele dorp het al. In de bus naar school ging het nergens anders over. Iemand had gehoord dat er een raam open had gestaan, iemand anders dat de politie met honden kwam (niet waar, ik heb geen hond gezien), en Noor uit mijn klas wist zeker dat het 'een internationale bende' was. In Ellewaarde. Een bende. Tuurlijk.

Wat ik wél weet, weet ik omdat ik er maandagavond pal voor stond. Ik help tante Joke sinds de opening van de Winterweken in haar oliebollenkraam, en die kraam staat precies voor het raam van de benedenzaal van de Waag, waar de vitrine met de kroon staat. Ik heb er dus de hele avond met mijn neus op gezeten, tussen het bakken door.

Een paar dingen die ik me herinner, zonder volgorde van belangrijkheid:

Om half negen kreeg het koor pauze. Ze repeteren in de bovenzaal van de Waag, en in de pauze kwam de halve sopraangroep bij ons oliebollen halen. Teun Rozema kocht een hele zak voor de bassen 'omdat bassen ook moeten eten'.

Rond tien voor negen stond er een man bij de kraam die ik nog nooit had gezien. Lange kameelharen jas, hoed, leren

Dit jaar zit er een foto in die oma maandagavond vanuit haar raam heeft gemaakt, toen het koor naar huis ging. ‘Meteen afgedrukt en de envelop dichtgeplakt, zoals altijd,’ zei ze. Ik vroeg natuurlijk of de dief erop stond. ‘Het was donker, kind, en mijn telefoon is ouder dan jij. Agent Kamminga heeft vanochtend een kopie van die foto van mijn telefoon gehaald. Ze zei dat ze er niets aan had: donker en bewogen.’ Ik mocht hem toch niet eerder zien. Afspraak is afspraak, zegt oma: kerstavond.

Dus. Ik ga een dossier bijhouden. Elke dag. Tante Joke zit in het bestuur van de stichting die eigenaar is van de kroon (ze is penningmeester), dus misschien kan ik via haar dingen lezen. Mondje dicht, uiteraard.

STUK 1.1 FOLDER, HUIS-AAN-HUIS VERSPREID

Winterweken Ellewaarde

ZATERDAG 28 NOVEMBER 2026 T/M ZONDAG 3 JANUARI 2027 · OP DE BRINK

IJsbaan op de Brink. Dagelijks open van 10.00 tot 22.00 uur. Dweilpauzes om 13.00, 17.00 en 21.00 uur. Schaatsen slijpen bij het machinehok (bonnetje bewaren!).

De Ellewaarder Adventskroon. Elke dag te bewonderen in de vitrine van de Waag, ’s avonds verlicht en vanaf de Brink te zien.

Kaarsen aansteken. Op de vier adventszondagen om 17.00 uur voor de Waag: 29 november, 6, 13 en 20 december. Met Gemengd Koor Waagklank.

Oliebollenkraam De Warme Bol. Dagelijks van 12.00 tot 22.30 uur.

Kerstmarkt op zaterdag 12 en 19 december. **Levende kerststal** op de zaterdagmiddagen.

Kerstavondconcert van Gemengd Koor Waagklank, donderdag 24 december, 22.00 uur, Brinkkerk.

Een initiatief van Stichting De Ellewaarder Kroon en IJsclub Ellewaarde